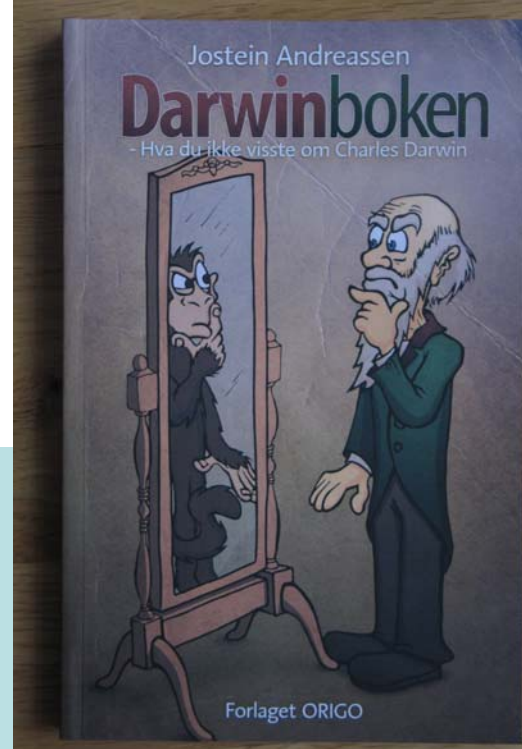

"KEISER UTEN KLÆR"?

HVA DU IKKE VISSTE OM CHARLES
DARWIN

(og hva darwinistene ikke ønsker du skal få
vite om ham.)

CHARLES ROBERT DARWIN

- 1809-1882
- SØNN AV EN RIK LEGE I SHREWSBURY
- STUDERTE MEDISIN I TO ÅR I EDINBURGH
- STUDERTE TEOLOGI I TRE ÅR I CAMBRIDGE = B.A.
- VERDENSOMSEILING 1831-36 MED H.M.S. "BEAGLE" [SPORHUNDEN]
- NATURFORSKER OG FORFATTER I DOWNE, 20 KM SØ FOR LONDON
- 18 BØKER
- GIFT MED EMMA WEDGWOOD – 10 BARN

1840

Vannfarge, v/George Richmond
Taylor: "Voyage .." 2008, s. 86

ON
THE ORIGIN OF SPECIES

BY MEANS OF NATURAL SELECTION,

OR THE
PRESERVATION OF FAVOURED RACES IN THE STRUGGLE
FOR LIFE.

By CHARLES DARWIN, M.A.,
FELLOW OF THE ROYAL, GEOLOGICAL, LINNÆAN, ETC., SOCIETIES;
AUTHOR OF 'JOURNAL OF RESEARCHES DURING H. M. S. BEAGLE'S VOYAGE
ROUND THE WORLD.'

LONDON:
JOHN MURRAY, ALBEMARLE STREET.
1859.

C: "Darwin Heritage"

Reise på nesten fem år, men Darwin til sjøs bare 533 dager.

C: Darwin Heritage

Kontroversiell

- "Fine gamle damer av begge kjønn betraktet den som en avgjort farlig bok".

("Old Ladies of both Sexes considered it a decidedly dangerous book.")

Slik omtaler "Darwins bulldog", Thomas Henry Huxley, i sine eldre år utgivelsen av "Om artenes opprinnelse".

(Th. H. Huxley: "Darwiniana. Collected Essays II" (1893-94: 22)

”Jeg er helt og fullt klar over at det knapt finnes et eneste punkt som er drøftet i denne boken, hvor det ikke er mulig å anføre fakta som ofte kan synes å støtte konklusjoner som står i direkte motstrid med dem jeg har nådd frem til.

Et tilfredsstillende resultat kan bare oppnås ved at fakta og argumenter som taler for og imot hvert spørsmål, fremlegges og veies imot hverandre i hele sin bredde, (...)”

(Darwin (1859) 1998: 2; uthevet av J.A.)

Epigraf?

Fra 2 til 3 stk.

But with regard to the material world, we can at least go so far as this—we can perceive that events are brought about not by insulated interpositions of Divine power, exerted in each particular case, but by the establishment of general laws.

WHEWELL, *Bridgewater Treatise*.

The only distinct meaning of the word "natural" is *stated, fixed, or settled*; since what is natural as much requires and presupposes an intelligent agent to render it so, i.e. to effect it continually or at stated times, as what is supernatural or miraculous does to effect it for once.

BUTLER, *Analogy of Revealed Religion*.

To conclude, therefore, let no man out of a weak conceit of sobriety, or an ill-applied moderation, think or maintain, that a man can search too far or be too well studied in the book of God's word, or in the book of God's works; divinity or philosophy; but rather let men endeavour an endless progress or proficience in both.

BACON, *Advancement of Learning*.

2.-8. utg.

But with regard to the material world, we can at least go so far as this – we can perceive that events are brought about not by insulated interpositions of Divine power, exerted in each particular case, but by the establishment of general laws.

W. WHEWELL: *Bridgewater Treatise*

To conclude, therefore, let no man out of a weak conceit of sobriety, or an ill-applied moderation, think or maintain, that a man can search too far or be too well studied in the book of God's word, or in the book of God's works; divinity or philosophy; but rather let men endeavour an endless progress or proficience in both.

BACON: *Advancement of Learning*

1. utg.

THE

PRESERV.

FELLOW
AUTHOR OF

JOHN

Fyndord, tankepråk med sitater av:

William Whewell (1794-1866),

engelsk filosof, vitenskapsmann, prest, teolog, matematiker, fysiker, etc., etc.:

“Astronomy and General Physics considered with reference to Natural Theology”,
artikkel nr. 3 i naturteologi-verket “Bridgewater Treatises” 1833-40.

Joseph Butler (1692-1752),

engelsk biskop og filosof, etc.:

“The Analogy of [Revealed] Religion” (14 utgaver 1736-98).

Francis Bacon (1561-1626),

engelsk filosof, statsmann, vitenskapsmann, jurist, etc.:

“The Proficiency and Advancement of Learning” (1605).

ALLE ”KREASJONISTER” OG ALTSÅ TILHENGERE AV NATURTEOLOGI
!

Kreasjonister ..??

Augustin

Aquinas

Copernikus (munk)

Luther

Bacon

Galilei

Descartes

Kepler

Linné

Newton - "General Scholium" i "Principia" - (konklusjon, eg. "lærd kommentar").

Boyle

Pascal

Lord Kelvin

Herschel (far og sønn)

Faraday

Clerk Maxwell

Joule

Agassiz

Pasteur, Rutherford, Eddington OG **Mendel** (munk) (lista kunne gjøres veldig lang):

ALLE DISSE VAR "TROENDE KRISTNE" OG "KREASJONISTER" I DEN FORSTAND AT DE TRODDE GUD VAR SKAPEREN. DET SER IKKE UT TIL AT AKKURAT DET HADDE NOEN "HEMMENDE VIRKNING" PÅ DERES VITENSKAPELIGE ARBEID.

– TVERT IMOT!

to lead to a Struggle for Life, and as a consequence to Natural Selection, entailing Divergence of Character and the Extinction of less-improved forms. Thus, from the war of nature, from famine and death, the most exalted object which we are capable of conceiving, namely, the production of the higher animals, directly follows. There is grandeur in this view of life, with its several powers, having been originally breathed by the Creator into a few forms or into one; and that, whilst this planet has gone cycling on according to the fixed law of gravity, from so simple a beginning endless forms most beautiful and most wonderful have been, and are being, evolved.

- Æresmedlem i Den engelske kirkes Sør-Amerika-misjon
- Første publikasjon: "South African Christian Recorder", 2. september 1836, s. 221-238:
Sterkt forsvar for de kristne misjonærenes arbeid på Tahiti og New-Zealand

- "Begravet ved siden av Newton"
- "Arbeidet hele 22 år med hovedverk
- "Visste ingenting om arv"
- Frikjennes for sosialdarwinismen?
- "Hovedverk utsolgt på dagen"

"ORIGINAL" (og "genial") TENKER?

- * Det naturlige utvalg
- Struggle for existence
- Survival of the fittest = Overlevelse for "den best tilpassede"
- Hvordan defineres "den best tilpassede"?
Jo, den som overlever.

Da blir det: "**Den som overlever, overlever**".

Eller: "Den som får mest avkom, får mest avkom".

"ORIGINAL" (og "genial") TENKER?

Adam Smith (1776; "Wealth of Nations" –
fri konkurranse= naturlig balanse)

+ Thomas Malthus (1798; "Principle of Population" –
det fødes mer avkom enn det som kan vokse opp)

+ William Paley (1802; "Natural Theology" –
naturen velordnet fra Skaperens hånd)

+ Jean-B. Lamarck (1809; "Philosophie Zoologique" –
artene kan ha utviklet seg)

+ Charles Lyell (1832-; "Principles of Geology" – jorden eldgammel)

= Charles Darwin

- "Tok sterk avstand fra Lamarck"
- **Atéist??**
- Motarbeidet bare av kirken?
- Bruktbilforhandleren?
- Aksjemegleren?

MOTARBEIDET BARE AV **KIRKEN?**

- Richard Owen – verdens fremste anatom
- Jean **Agassiz** – verdens fremste zoolog
- Karl von Baer – verdens fremste embryolog
- **Charles Lyell** – verdens fremste geolog (til 1869)
- Adam Sedgwick – fremstående geolog, Darwins ”geologilærer”
- John Henslow – naturforsker, Darwins ”mentor”
- Kaptein FitzRoy – allerede nevnt
- John Herschel – verdens fremste astronom
- + + + ..
- Disse gikk **sterkt** imot Darwins evolusjonsteori
- Grey, Hooker, Huxley forbundsfeller og kampanjemakere

LÆREBOK I DUEAVL??

- I mai 1859 får Darwins forlegger Murray brev fra teologen Whitwell Elwin, redaktør av Murrays magasin «Quarterly Review», som han i all hemmelighet har rådført seg med etter sin egen gjennomlesning av Darwins bok.

Darwins fremste biograf Janet Browne betegner Elwin som "kultivert mann som både var en høyt profilert redaktør og prest i en landsens kirke i Norfolk". Elwin liker slett ikke boka slik den foreligger. Darwins tekst var "et vilt og tåpelig stykke fantasi. På hver side led jeg kvaler på grunn av Darwins mangel på bevis. (...) Det er som å spørre juryen om en dom uten å spørre vitnene først. (...) Til et utdrag er det alt for mye og for en diskusjon av spørsmålet er det ikke på langt nær nok."

- **Redaktøren anbefaler faktisk at Darwin heller bør begrense seg til å omhandle duer ("confine himself to pigeons".) For dersom boka ble utgitt som ei lærebok i dueavl, ville den komme til å gjøre stor lykke: "If the book was about pigeons, he said, it would be reviewed in every journal in the kingdom. Such a book would be a "delightful commencement" [herlig saksfremstilling]. All the rest should be abandoned [strøket]."**

(Browne 2002: 75; Burkhardt et al 1991: 289)

- "I "Arternes oprindelse" står der egentlig meget lidt om arternes oprindelse. Den fulde titel på førsteudgaven af Darwins bog var "Arternes oprindelse ved naturlig selektion eller de heldigst stillede formers sejr i kampen for tilværelsen".

Alligevel dokumenterer bogen ikke en eneste arts oprindelse eller et eneste eksempel på naturlig selektion, ligesom der ingen eksempler er på en heldig arts overlevelse i kampen for tilværelsen. Darwin taler om dueavl."

Jonathan Weiner i den berømte og Pulitzer-prisbelønte boka "The Beak of the Finch" (1994; sitat fra dansk utgave 1997: 12)

- En opptelling viser at Darwin har brukt ordet "pigeon(s)" hele 104 ganger i boka (1. utgave).
- Siden han hadde lite håndfast å skrive om **naturlig utvalg**, drøfter han **kunstig utvalg** (oppdrett av tamduer) i stedet.

Darwins mangel på mellomformer

Mange vil bli overrasket når de hører at Darwin bruker hele 59 sider (1/6 av boka) [\[1\]](#) til å forsøke å forklare mangelen på fossile mellomformer. [\[2\]](#)

Om det ikke lykkes, vil det være "særdeles alvorlig" for evolusjonsteorien. [\[3\]](#)

Men svaret på spørsmålet, tror han, ligger i det geologiske materialets "ekstreme ufullstendighet." [\[4\]](#)

Videre geologisk kartlegging i framtiden vil altså, håper han, utvilsomt løse problemet. I 1859 kunne nemlig ikke Darwin vise til ett eneste eksempel, skriver den kjente zoologen og evolusjonsbiologen i Oxford, Mark Ridley. [\[5\]](#)

NOTENE FRA FORRIGE BILDE

- **[1] Kapittel IX og X, i den norske førsteutgaven 1998 fra side 205-252; dessuten i kapittel VI, side 128-138 og i hovedkonklusjonen side 335-338, i alt 59-60 sider av 355, dvs. 16,6% og temmelig nøyaktig 1/6 av boka.**
- **[2]** "Men hvordan kan det ha seg, ut fra denne tese om at en uendelighet av bindeledd mellom verdens nålevende og utdødde innvånere og i hver etterfølgende periode mellom de utdødde og enda eldre artene, er gått til grunne, at ikke hver eneste geologiske formasjon er spekket med slike mellomledd? Hvorfor byr ikke enhver samling av fossile levninger klare vitnesbyrd om livsformenes omdannelse gjennom trinnvise overganger? Vi ser ingen slike vitnesbyrd, og dette er den mest innlysende og viktigste av alle de innvendingene som kan anføres mot min teori." Darwin 1998: 336 (fra "Sammendrag og konklusjon"), jfr. 219; 206.
- **[3]** De rikholdigste geologiske museer er i så måte et "ynkelig syn". Ibid. 211; at de talløse overgangsformer ikke opptrer i begynnelsen eller på slutten av hver formasjon, skaper "store problemer for min teori." (s. 221); problemene dette medfører for teorien, er "utvilsomt særdeles alvorlige" (s. 226), osv.
- **[4]** "Vi bør ikke glemme at bare en liten del av kloden er utforsket med noen som helst nøyaktighet." (s. 225). "Etter min mening ligger forklaringen i det geologiske materiales ekstreme ufullstendighet." (s. 206).
- **[5] "In 1859 Darwin could not cite a single example." "The Problems of Evolution" 1985: 11** . Ridley er kjent for stort engasjement i evolusjonsdebatten. Han har skrevet en rekke bøker og artikler, jfr. oppslag i Wikipedia. Boka nevnt over var Ridleys bidrag i Oxford University Press-bokserien "The Problems of ... ", der han sier bl.a.:
- **"Vi har nå kommet til det avgjørende argumentet for evolusjonen ["final argument for evolution"]: fossildokumentasjonen. (...) Fossildokumentasjonen om evolusjonær forandring innen rene evolusjonære linjer er veldig fattig. Hvis evolusjon er riktig, oppstår arter gjennom forandringer av foreldreartene; en kunne forvente å være i stand til å se dette i fossilmaterialet.**
- **I virkeligheten kan dette sjelden ses. I 1859 kunne Darwin ikke nevne ett eneste eksempel."**
- Det kan forøvrig nevnes at uttrykket "Missing link" står ikke i Darwins bok (ordet "missing" er overhodet ikke brukt); uttrykket ble lansert av den britiske legen Edward Tyson i hans anatomibok om aper i 1699 og gjenlansert i debatten etter Darwins hovedverk. Selv bruker Darwin ordene "transitional/intermediate/connecting link(s)" litt om hverandre.

- **”FOSSILER ER SOM EN FILM OM EVOLUSJONEN DER 999 AV HVERT 1000. BILDE ER KLIPPET BORT.”**

Den kjente fossilforskeren Philip Gingerich i ”National Geographic”, nr 13, 2004.

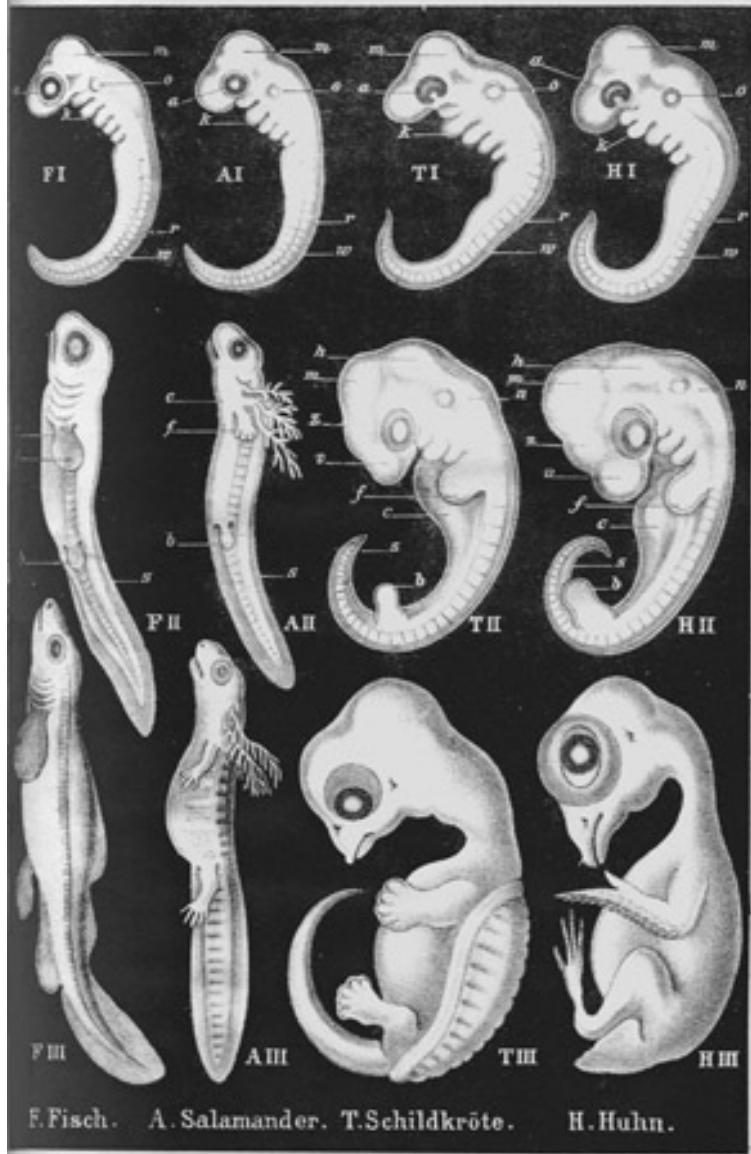
Men er det så vanskelig da, å lage en film om livet likevel - om en bare har ett av tusen bilder?

En har jo fasiten på forhånd?!

- Darwins beste bevis ???

”Embryologien er i mine øyne det som taler sterkest for av-arteringen av former.. (by far the strongest single class of facts in favour of change of forms..)”

(Brev til Asa Grey 10. september 1860; jfr. Kapittel XIII i førsteutgaven av ”Origin”: Bruker ordet ”embryo ... 93 X, avsnitt om dette 3645 ord)

Haeckel 1866 - -

- "The Descent of Man, and Selection in Relation to Sex" ["Menneskets opprinnelse og paringsvalget"] (1871).
- Den norske filosofen og professoren M. J. Monrad omtalte i boka "Tankeretninger i den nyere Tid" (1874) Darwins bok som svak og kalte det hele for en "temmelig ukritisk Samling af Beretninger og Bemerkninger af Tourister og Jægere fra alle Verdensdele." (s. 353).
- Boka er også en videreutvikling av et "farlig" utsagn i "Om artenes opprinnelse":
"(..) én almengyldig lov som er til gagn for alle organiske vesener, nemlig formér dere, variér, la de sterkeste overleve og de svakeste dø." (slutten av kap. VII).
- "Race(s)" nevnes 311 ganger (x) i "Descent .."
- Noen av rasene er "civilised" (69 x), andre laverestående – "low(er)" 7 x; noen "wild" (7 x), villmenn ("savage(s)" (148 x), "barbarian(s)" (42 x) eller "bastard(s)".
- "Idiot(s)" (7x), mennesker som ikke er fullt utviklet mentalt eller senile, kan ifølge Darwin være mer laverestående enn dyr.
- Og: "Aldri, aldri, tro en indianer" (s. 73).
- Menn har langt bedre forstand enn kvinner.
- Engelskmennene på toppen.
- **Til skade for menneskeslekten er de svake, sykelige, de med skavanker, melankolske, forbrytere, moralsk fordervede og samfunnets unyttige. De bør ikke etterlate seg avkom. Derfor er det ikke noe lurt å vaksinere folk. Det er jo ingen bonde som tillater sine dårligste dyr å forplante seg, sier han samme sted. (s. 135). Forbrytere, melankolske og gale, heftige, trettekjære og ustadige mennesker omtaler han som denne "levning av den barbariske tilstand [som] er en stor hindring for sivilisasjonen. Dersom ikke en hindrer likegyldige, lastefulle og slette medlemmer av samfunnet å formere seg i forhold til de bedre klasser, så vil nasjonen få tilbakegang.**

Disse "farlige" tankene fikk, siden selveste Darwin sa det, en slags "vitenskapelig legitimitet".

- Erttertiden grep disse rasehygienisk-liknende utsagnene raskt og begjærlig, ikke minst hans fetter Sir Francis Galton, som oppfant ordet "eugenisme" (eugenikk; arvehygiene) i 1883.
- **Tre av Darwins sønner, George, Horace og Leonard støttet aktivt disse tankene. Major Leonard Darwin (1850-1943) etterfulgte siden samme Galton som formann i the British Eugenics Society, satt som formann fra 1911-28 og var ærespresident fra da av og til sin død. Begge utgav bøker om emnet!**
- Dette er i det hele et svært trist kapittel i mange land: lovene om tvangssterilisering (1934) ble i Norge opphevet så sent som i 1978, og praksisen forsvant året før!
- De siviliserte raser kommer til å avløse de lavere, mener Darwin. Det vil ta litt tid, for hans nabofolk irlenderne er dessverre "likegyldige, svinske, håpløse og formerer seg som kaniner". De andre naboene, skottene, som bl.a. er "tarvelige, selvhøytidelige og ærgjerrige" gjør ikke det i samme grad, heldigvis, for de gifter seg sent. "Fremragende menn" (slike som engelske?) bør derimot etterlate seg mye avkom!
- Janet Browne: "Her våget Darwin seg ut på tornete grunn da han anvendte nettopp disse begrepene på menneskenes ulikhet med typisk evolusjonære og biologiske termer. Han forsterket det 19. århundres tro på rasemessig overlegenhet, hvor de hvite raget komfortabelt på toppen av skalaen. Mannens overlegenhet var medfødt, skapt av årtuseners jakt og kamp. Mens Darwin mente mye av dyreriket var styrt av hunnenes valg, at hunnene blant fuglene valgte sin make ut fra utseende, sang eller måte å bygge reir på, **betraktet han det velutviklede menneskelige samfunnet som patriarkalsk.**"

- (Forts.:) ”I siviliserte samfunn framholdt han det var opplagt at mennene, på grunn av deres velutviklede intellektuelle og tekniske kapasitet, bestemte den sosiale orden og at det var de som valgte [sin kvinnelige partner]. På denne måten anvendte Darwin biologien på den menneskelige kulturen [**he applied biology to human culture**] og så i ethvert samfunn en ”naturlig” basis for manns-sentrert utfoldelse.”
- Det sier seg selv at en slik anvendelse av biologien er ytterst betenkelig. Dette kan bære helt galt av sted. Det gjorde det også i neste omgang, da Darwins ”Rottweiler” i Tyskland, Ernst Haeckel (1834-1919) gikk videre i denne tankegangen:
- ”Haeckel stated that ”**Politics is applied biology**”, by which he meant that evolution led upward toward white Europeans and that politics should advance the social and biological interests of white Europeans.
After Haeckel`s death, the Nazis used this quote and his justifications for racism, nationalism, and Social Darwinism to support their cause.”

Rice, S.A.: “**Encyclopedia of Evolution**” (2007): stikkord Haeckel.

Weikart, Richard: “From Darwin to Hitler. Evolutionary Ethics, Eugenics, and Racism in Germany” 2004 og Gasman, Daniel: “The Scientific Origins of National Socialism. Social Darwinism in Ernst Haeckel and the German Monist League” (1971; 2007).

Her kunne det skrives mye trist der Darwinismen er trukket inn.